

lantis; in aëre non mutatur; calori adaucto expositum crepitat, et igne rubente funditur, quin discidium ferat; in aqua facillime solvitur; alcohol autem parvam illius quantitatem absorbit. Centenarius constat ex: bromi 66,63 et potassii 33,37 partibus. Ob similes qualitates posset confundi cum jodido potassii; sed Bromidum Potassii, si illi acidum sulphuricum concentratum superfundatur, nullos emittit vapores violaceos.

V. Stimulans; resolvens; in glandulas eodem fere modo ac jodidum potassii virtutem exserit.

U. Novissimis temporibus laudatum fuit a MAGENDIE in scrofulis, menostasia et hypertrophia ventriculorum cordis; bono etiam successu adhibitum fuit ab eodem in tumore lienis, quod etiam Dr WILLIAMS expertus est. Extrinsecus in usum ducitur unguenti forma ad dissipandos tumores scrofulosos, uti etiam ad profligandam tineam capitis, et herpetem madidum.

D. Grana duo ad quatuor, bis aut ter in die porriguntur adulto. Pro unguento sumitur drachma dimidia vel integra Bromidi Potassi ad unciam axungiae, ejus scrupulus aut drachma infricatur tumori.

CALCARIA.

CaO.

CALX.

Известь.

Metallum leve Calcium, oxygenio junctum, Calceariam constituit, quæ variis corporibus in tota natura abunde inhæret. Occurrit Calcaria in fossilibus, præcipue cum acido carbonico instar cretæ, marmoris, spathi calcarei, et cum acido sulphurico, ut gypsum etc.; in vegetabilibus cum variis acidis salium instar continetur; in animalibus tandem, acido carbonico junc-

ta, varias conchas et testas, cum acido autem phosphorico et carbonico ossa constituit. *Usualia sunt:* 1) Calcaria, et Aqua Calcariae; 2) Carbonas Calcar.; 3) Chloridum Calcii; 4) Hypochloris Calcar.

CALCARIA.

CALCARIA CAUSTICA; CALX USTA SEU VIVA.

Жженая известь.

R. Carbonatis Calcariae nativi (Spathi calcarei, aut Marmoris albissimi) quantum lubet.

Fragmenta carbonatis calcariae in furno reverberii cum carbonibus sic colloca, ut strata utriusque alternent; tum ignem excita initio lenem, quem sensim adauge, et per plures horas sat intensum sustine; exempta e furno fragmenta Calcariae ustae immitte vasi terreo sat amplo, illisque tantillum aquae superfunde, ut in pulverem (HYDRATEM CALCARIAE) dilabantur, quem crucibulo immissum igne candente denuo ure, ut ab acido carbonico prorsus liberetur. Calcaria caustica in vasis examussim obturatis servanda est.

AQUA CALCARIAE.

AQUA CALCIS.

Известковая вода.

R. Calcariae causticae partem,

Aquae communis partes quinquaginta.

Calcariam lagenae immitte, illique superfunde aquam. Liquorem quasi lacteum (LAC CALCIS), per vices agitandum, in lagena clausa per aliquot horas sepone; tum Aquam Calcariae, sedimento posito, in lagenas probe obturandas, et ex toto implendas, caute effunde.

Q. Calcaria massam exhibet albam, friabilem, inodoram, igne intensissimo difficulter fusilem; saporis est caustici, urentis, amari; linguae adhæret illamque exe-

dit. Pond. specif. = 2,3. Centenarius Calcariae constat ex: 71,91 calcii; 28,09 oxygenii. Avidissima est aquae et acidi carbonici; hinc aëri exposita eadem attrahit et in pulverem fatiscit. Quae multum acidi carbonici attrahit, utpote usui medico inepta, facile cognoscitur, quod affusis acidis effervescencia suboriatur. Affusa aqua incalescit, vehementer turgescit, et in subtilissimum pulverem album, hydratem calcariae (*Calx extincta*) dictum, dilabitur. Hydras calcariae solvitur in 600 aquae temperatae partibus, calidae autem duplam exposcit quantitatem. Solutio saturata (Aqua Calcariae) limpida est, saporis alcalini; aëri exposita mox in superficie cuticula (carbonate calcariae) tegitur, quae dein fundum petit; hoc tamdiu apparet, donec ultimae particulae in carbonatem mutantur. In usum medicum nonnisi recens parata ducitur.

V. Aquae Calcariae adstringens; antacida; lithon-
triptica. Differt Calcaria a reliquis alcalibus imprimis eo, quod cohaesionem partium non minuat, sed potius fibras musculares et membranas mucosas roboret. Calcaria recens usta vim habet causticam.

U. Aqua Calcariae in morbis membranarum mucosarum praeter ceteris inclaruit. In acore primarum viarum, colluvie pituitosa comitato, unciae duae tresve cum lacte, vel infuso quolibet aromatico, bis vel ter in die sumuntur. In mucoso alvi fluxu diuturno et lenteria, in vomitu chronico pervicaci, imprimis si membranae ventriculi et intestinorum villosae exulcerationes sublatent, uti etiam in diarrhoea infantum, sedibus alvinis viridi colore distinctis, et mucii copiam efferentibus, insigni pollet efficacia. In catarrho vesicae urinae, morbo aetatis senili praeter ceteris proprio, stricturas ure-

thrae inveteratas plerumque concomitante, atque urina foetida, mucro purulento referta, distincto, usus illius internus maximi est emolumentum; haud raro eadem aliquantulum diluta in ipsam vesicam urinariam injicitur. A multis lithonriptica ejus virtus laudatur, dum alii e contrario vim talem improbant. Utilitatem quoque promittit in variis renum affectionibus chronicis. Minime convenit lithiasi ex phosphate vel oxalate calcariae, aut oxydo cystico vel xantico provenienti. Sunt exempla curati ope ejus diabetis tum melliti, quam insipidi. Ad sistendam blennorrhoeam chronicam injicitur Aqua Calcareae, pari portione aquae diluta in urethram apud viros, in vaginam vero muliebrem vel parum diluta, vel prorsus non diluta. In chronicis alvi profluviis per modum clysteris, addito aliquando opio, juvat; hoc modo adhibita ascarides cum nido mucoso expulsisse perhibetur. Ulcera flaccida, saniosa, quin imo ipsum carcinoma haud inepte lavantur Aqua Calcareae per se, vel cum infuso chamomillae, quo saniei foetor minuitur, et margines ulcerum salubriter incitantur. In exanthematibus chronicis, utpote tinea capitis, psora, herpete, crusta lactea infantum, per modum lotionis admovetur, vel per se, vel cum oleo pingui, forma linimenti, quod etiam ambustis optime convenit (Videsis Linimentum Calcareum). In angina faucium ulcerosa gargarismata ingreditur, quibus tinctura opii pro re nata additur. Si alvus usu ejus comprimitur, aut clyster injiciendus est, aut rheum scopo alvum laxandi porrigendum. Sub usu Aquae Calcareae sedulo ab acidis abstinendum, imprimis vero iis, quae cum Calcarea sal insolubile constituunt, qualia sunt: acidum sulphuricum, phosphoricum, oxalicum, tartaricum, nec non a salibus, quae hisce acidis constant.

D. Ab initio duæ vel quatuor unciaë, aliquoties de die propinantur, ut selibra vel libra per diem epotetur. Datur cum lacte vel juscule carniû tepefacto.

CARBONAS CALCARIÆ.

CaO, CO².

Углекислая известь; Мъль; Мралоръ.

In variis Rutheniæ oris reperitur, uberrimus vero ejusdem melioris notæ proventus est in cretaceis colibus circa Tanaim, Volgam, Borysthenem, uti etiam penes oppidum Bielgorod et Schigri, Curscensis Gubernii. *Spathum calcareum, Marmor album, Creta alba, Testæ Ostreæ edulis (Conchæ), Lapidés seu Oculi Cancrî Astacî, Testæ ovorum avium etc.* referunt quæcunque Carbonatem Calcarîæ plus minusve purum; hinc recte alterum pro altero sumi potest; postrema tamen concrementa animalia, utpote puriora et gelatinam animale continentia, quo facilior redditur eorum conjunctio cum humoribus animalibus, usui interno aptiora esse videntur fossilibus, quæ iterum pharmaceutico scopo, ad paranda scilicet alia remedia, dum pura sunt, præferri merentur.

CARBONAS CALCARIÆ PREPARATUS.

Testas Ostreæ edulis, in aqua prius coctas, ut a sordibus liberentur (vel deficientibus his, Marmor albissimum), in mortario ferreo aut lapideo redige in pulverem tenuem, quem vasi amplo immitte, eique multam aquæ communis copiam superfunde; dein agitato sæpius vase, linque per aliquot momenta, ut crassiora subsidant, et aquam turbidam, polline onustam, effunde. Hoc adfusa nova aqua tamdiu repete, donec partes tenuissimæ separatæ sint. In aquis effusis pulvis subtilissimus, tali elutratione obtentus, subsidet; hunc illico

siccatum in vase clauso usui servabis. Pulvis crassus, cui aqua non est sustinendo, iterum contusus, eodem modo tractari potest.

Q. In aqua pura minima quantitate solvitur, requirit enim 1600 partes ejusdem; in aqua autem acido carbonico saturata solubiliior est; hoc modo aquis mineralibus solutus inest. Cum acidis effervescit; igne intensius candente acido carbonico orbat. Centenarius constat ex: calcariae 56,39; acidi carbonici 43,61.

V. Absorbens; exsiccans; antacida.

U. Carbonas Calcariae praeparatus concoctionis vitii, ex acido subortis, imprimis convenit; quo in casu ad semiserupulum vel integrum cum lenioribus aromaticis datur. In vomitu et diarrhoea infantum, quae sedibus alvinis mucosis, virescentibus notatur, vel solus per se dosi 10 granorum, aut addito grano vel duobus pulv. radiceis rhei, bis vel ter in die propinatur. In rachitide, nimia ossium mollitie distincta, usus Carbonatis Calcariae, diu continuatus, a nonnullis magni aestimatur.

D. Grana decem, triginta et amplius, ter aut saepius in die.

CHLORIDUM CALCI.

Ca, Cl².

MURIAS CALCARIE SICCUS.

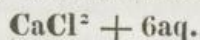
Хлористый кальций; Солянокислая известь.

R̄. Acidi Hydrochlorici quantum vis,
Carbonatis Calcariae, in fragmenta divisi, quantum opus sit.

Carbonatem calcariae parvis portionibus in acidum injice, nimiam evitando effervescentiam; acido prorsus saturato, solutionem per chartam cola, et in vase por-

cellaneo ad siccum evapora. Massam immitte crucibulo, eamque igne sensim aducto liqua; tum super tabulam lapideam effunde. Chloridum Calcii adhuc calidum in pulverem crassum redige, et in vase vitreo probe clauso serva.

CHLORIDUM CALCII CRYSTALLISATUM.

Chloridum Calcii aqua solutum ad spissitudinem syrupi evapora, tum in locum frigidum sepone, ut crystalli surgant, quas inter chartam bibulam exsicca, et in vase examussim obturando in loco frigido serva.

Chloridum Calcii raro tamen paratur in officinis pharmaceuticis compositione partium constituentium, quum plerumque sit residuum ex præparatione ammoniæ liquidæ.

Q. Massam exhibet solidam, albam, pellucidam; saporis est amari, acris, salini; igne incandescente facile funditur, sed ne intensissimo quidem discidium fert. Centenarius sicci constat ex: chlori 63,36 et calcii 36,64 partibus. Aëri expositum deliquescit; aqua madefactum incalescit. Chloridum Calcii, aqua crystallisationis non orbatum, glacie contusa vel nive commixtum, intensum frigus producit. In alcohole facile solvitur. Centenarius Chloridi Calcii crystallisati constat ex: chlori 32,23; calcii 18,64; aquæ 49,13.

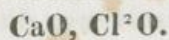
V. Stimulans; resolvens; diuretica; systema lymphaticum, glandulas et membranas mucosas potenter incitans. Majori dosi assumptum nauseam et vomitum excitat, quem variæ nervorum turbæ, exitum vitæ minantes, subsequuntur.

U. In morbis systematis lymphatici et glandularum, quo morbus scrofulosus imprimis referendus est, cum

successu adhibetur; hinc infarctis glandulis mesaraicis, tumentibus glandulis colli et inguinum, uti etiam ulceribus et impetiginibus opponitur. Exsudationes lymphaticæ, in hominibus leucophlegmaticis obviæ, interno Chloridi Calcii usu aliquando profligantur. In chronicis affectionibus membranarum mucosarum, mucum tenacem, viscidum secernentium, puta: catarrho vesicæ urinariæ et leucorrhœa, uti etiam in ischuria renali, dum lotium mucosum et pure refertum est, si diutius propinetur, efficax esse remedium nonnulli adseverant. SUNDELIN laudat balnea ex Chloridi Calcii sesuncia, et chloridi sodii libris tribus, sufficienti aquæ quantitate ad implendum labrum balnearium solutis; balnea hæc non modo enumeratis morbis apta esse, sed etiam in phthisi laryngea, quantumvis proveciori, haud spernendam afferre utilitatem contendit. Inhibetur usus Chloridi Calcii statu febrili, phthisi pulmonali, fracto vigore organorum concoctionis, uti etiam dyscrasia scorbutica vel putrida in organismo latitante. Chloridum Calcii siccum, ob vim aquam absorbendi, vario usui pharmaceutico inservit.

D. Datur plerumque aqua solutum, guttularum forma, dosi trium, quinque vel decem granorum aliquoties in die. Ad præcavendam ventriculi irritationem decoctum mucilaginosum superbibendum est.

HYPOCHLORIS CALCARIÆ.

CALCARIA CHLORATA; CHLORETUM CALCARIÆ; OXYMURIAS CALCIS.

Хлористокислая известь.

R̄. Calcariae, recens ustæ, libras duas et uncias octo,

Binoxidi Mangani libras duas,

Acidi Hydrochlorici venalis libras octo,

Aquæ communis quantum satis.

Calcariam aqua extingue, ut in pulverem dilabatur, et si opus sit, adhuc tantum aquæ adjicies, ut pondus hydratis calcariae pulverulenti æquetur tribus libris cum dimidia; tum per aliquot horas eum sepone, dein per setaceum trajice. Pulverem hydratis calcariae stratis tenuibus super tabulas extende, quas in area, undique claudenda, sic collocabis, ut altera alteri superimposita sit, et circiter spatium pollicis illis intercedat. Clausa probe area, et parvo foramine in parte ejus inferiori facto, gas chlorum per superiorem areae partem intromitte. Chlorum elicies e retorta, balneo arenae imposita, cui binoxydum mangani cum acido hydrochlorico immisum sit, illudque per aquam, in lagena bi-tubulari contentam, transmittendo prius elues. Evolutio chlori quam lenissima sit; quamobrem balneum arenae, ineunte operatione, frigidum maneat, serius vero, dum evolutio ægre procedit, modice calefaciendum est.

Elapsis aliquot horis, postquam omnis chlori evolutio cessaverit, apparatus disjunge, et varia strata Hypochloritis Calcariae simul intime misce, illumque in vasis probe obturandis serva.

Q. Est pulvis albus; acidum hypochlorosum redolet; saporis adstringentis, amari; aëri expositus humescit, et, absorbendo acidum carbonicum, chlorosos emittit vapores. Chloreto Calcariae venali, perperam ita dicto, nimia inest calcaria.

V. Antiseptica; foetorem corrigit; colores vegetabiles dissipat.

U. Hypochloris Calcariae uni fere usui externo, vel tollendi contagii, vel corrigendi foetoris gratia, hucus-

que dicatus fuit. Ulcera foetida, gangrænescentia, sæ-
viente gangræna nosocomiali, nec minus carcinomato-
sa, et quæ ex bubonibus pestilentibus ortum ducunt,
vel etiam, ut alii contendunt, ulcera syphilitica, ejus
auxilio salubriter incitantur; quem in finem duæ tresve
drachmæ in aquæ libra solvuntur, et linteam carptum,
hac solutione madidum, ulceribus superdatur, renovato
sæpius ipso linteo. In angina aphthosa, imprimis in-
fantum, quam haud raro gangræna subsequi solet, teste
PERCY, multum valet. BOUNEAU suadet penicillo, vel
cylindro ex charta convoluto, aqua madefacto, et in
Hypochloritem Calcariae siccum prius immisso, ulcera
aphthosa, in interna buccarum superficie sita, attingere,
exhibendo subinde collutorium quodlibet mucilagino-
sum. Alii hoc in casu præferunt linctum ex drachma
dimidia Hypochloritis Calcariae, uncia mucilaginis g.
aeaciarum, et uncia dimidia syrupi simplicis confectum.
Convenit forma collutorii, quibus ob dentis cariem, vel
gingivarum exulcerationem, anima foetet, nec non iis,
qui, fumo nicotianæ imbuti, spiritum edunt ingratum;
paratur hujusmodi collutorium drachmam dimidiam in
aquæ destillatæ libris tribus solvendo, additis duabus
spiritus vini unciis; liquor per chartam coletur. Ad
restituendum dentibus flavescensibus, impuris, natura-
lem candorem MAGENDIE suadet pulverem dentifricium,
ex Hypochloritis Calcariae scrupulis quatuor et pulve-
ris subtilissimi coralliorum rubrorum drachmis sex com-
positum. Dum per modum lotionis adhibetur, pruritus
vulvæ et sudores pedum foetentes tollere dicitur. Ve-
nena animalia destruere creditur, hinc rabiei caninæ
et morsui viperarum obponitur. Vapores acidi Hypo-
chlorosi destruendis emanationibus noxiis, et contagiis
quibusdam pares sunt. Eliciantur autem hujusmodi

vapores, dum pares portiones Hypochloritis Calcariae et sulphatis potassae in vase aperto miscentur, addito aquae tantillo, ut pulvis speciem nanciscantur; vel sponte evolvuntur ex Hypochlorite Calcariae aëri exposito, quum acidum carbonicum in aëre contentum absorbeat; hinc insigni pollet efficacia ad corrigendum foetorem ex cadaveribus, latrinis et piscium mercatibus emanantem. Dum Acidi Hypochlorosi vapores in conclavi evolvere necessitas urserit, circumspecte procedendum, ne aër atmosphæricus, nimis ejusdem vaporibus oneratus, noxius evadat; quamobrem pro conclavi mediocris capacitatis drachmæ duæ Hypochloritis Calcariae cum totidem sulphatis potassae sufficient. Cimicibus et pulicibus profligandis idoneum fertur. Magna præterea est illi vis in destruendis coloribus vegetabilibus.

D. Drachmæ duæ tresve ad aquae libram pro usu externo.

CARBO.

Уголь.

Corpora vegetabilia et animalia, si in vase clauso, quin aër aut oxygenium accedant, urantur, in Carbonem convertuntur, qui pro ratione substantiæ, e qua obtinetur, peculiari insignitur nomine. Inter fossilia parimodo occurrit. Carbo autem, dum purus, merum est carboneum. *Usuales sunt:* 1) Carbo ligneus; 2) C. animalis; 3) C. Spongiæ (quem videsis in parte tertia).

CARBO LIGNEUS.

C. VEGETABILIS.

Древесный уголь.

Ad varios usus pharmaceuticos seligantur frusta majora Carbonis lignei vulgaris, e lignis levioribus, imprimis tiliæ, obtenti, nitore expertia, et rejiciantur

nitentia, vitri ad instar in fractura splendentia; hæc in vase fictili clauso, opereculo perforato, denuo urantur, donec nullum amplius fumum edant; tum supra laminam ferream ab adhærente cinere, follis ope, liberentur, et priusquam ex toto refrixerint in pulverem redigantur, qui in lagenis probe obturatis in loco sicco servandus est.

FULIGO PURIFICATA, Carbo ferme purus, sequenti modo paratur: Fuligo communis ope alcoholis in massam pultaceam redigatur, et in crucibulum infarciatur; dein obtecto crucibulo, per horæ dimidium, in furno reverberii, igni intensius eadenti exponatur; tandem exempto et frigefacto crucibulo, ut præcedens servetur.

Q. Coloris est nigri; odoris et saporis expers; igne non funditur; calorem ægre transmittit. Recens ustus Carbo saporem et odorem in liquidis vegetabilibus et animalibus, quin imo colorem in illis demit; varia gasa et vapores absorbet, et eo magis, quo porosior est. Salia plumbi, stibii, zinci et argenti e solutionibus absomit. Carbo ligneus communis præter carboneum varia heterogenea continet; interdum nonnisi pars, interdum vero quatuor vel quinque partes horum centenario insunt; talia sunt: potassa, calcaria, magnesia, quæ acido carbonico, phosphorico, sulphurico et chloro junctæ obveniunt; præterea oxydum manganis et ferri, nec non silicea.

V. Antiseptica; foetorem corrigens.

U. Ad tollendam sordium putredinem ex prava alimenterum indole, pulvis Carbonis lignei recens usti, et gasa evoluta absorbendo, et processum putrefactionis inhibendo prodest; hinc etiam juvat in diarrhœa, dum alvus est foetidissima, quo in casu forma elysteris

cum infuso seminum lini adhibetur. Infantibus, præ-
sente ventriculi acore, alvo viridi et vomituritione la-
borantibus, recte datur.

Externus ejusdem usus multo latius patet et tutior
est. In ulceribus gangrænosus et sphacelo, decubitus
diuturnum sequente, juvat pulverem Carbonum larga
manu adspargere, superadditis aliquot guttis olei tere-
binthinæ; alii pastam e fermento panis (aut farina se-
minum lini) cum aqua et pulvere Carbonum præferunt.
Vel solus, vel cum cortice cinchonæ, optimum sistit
pulverem dentifricium. Carbo pulveratus, atque cum
æquali surfurum triticorum portione mistus, si tibiali-
bus aut calceis inspergatur, sudorem plantarum pedum
acrem, fœtentem, cohibere dicitur. Adhibetur ad puri-
ficanda et decoloranda varia liquida empyreumatica co-
lorata, utpote: spiritum frumenti, acetum, acidum tar-
taricum, tartarum crudum, aliasque solutiones salium.
Carnem et cadavera animalium, visceribus liberata, si
pulvere Carbonis lignei recens usti probe obtegantur,
et vasis hermetice clausis, eodemque pulvere replen-
dis, immittantur, per plures menses posse servari, quin
putrescant, experientia docet. Filtra Carbonem lig-
neum, vel solum, vel sabulo puro intermixtum conti-
nentia, purificandæ aquæ maxime idonea sunt; impe-
dit etiam Carbo quominus aqua putrescat, hinc interna
dolorum superficies, conservandæ aquæ inservientium,
a classariis in Carbonem convertitur. Immittitur quo-
que sellis familiaricis et latrinis ad retinendos vapo-
res fœtidos ex iis erumpentes.

D. Adulto scrupulus ad drachmam vel duas; in-
fantibus grana quinque ad decem, ter quaterve in die.
Pro clystere uncia dimidia, ad integram.

CARBO ANIMALIS.

Животный уголь.

Obtinetur qua residuum in vase destillatorio, dum ossa animalium destillationi siccae subjiuntur. Carbo hujusmodi, ut a salibus calcareis liberetur, cum acido hydrochlorico digerendus est, et quidem: decem partes Carbonis animalis digerantur per biduum sub frequenti agitatione cum acidi hydrochlorici officinalis parte, duodecim aquae partibus diluti; hoc facto, tandem aqua pura lavetur, donec aqua lotionis nulla salium vestigia manifestet.

Q. Coloris est nigri; splendoris expers. In pulverem redactus ne sit coloris rufi, neve cinerei; rufus color carbonem non satis ustum fuisse indicat; cinereus vero, ustionem nimis diu fuisse protractam. Si pulvis Carbonis animalis cum aqua destillata coquatur, liquor per chartam colatus sit coloris expers. Centenarius Carbonis animalis, qui cum acido hydrochlorico non fuerat digestus, continet 6, et raro 8 partes carbonis puri; reliquum constituunt phosphas, fluas ac carbonas calcariae.

U. Carbo animalis potissimum adhibetur in Pharmacia ad absumendam materiam colorantem, quae productis crystallinis vegetabilium adhæret, hinc ad decolorandum hydrochloratem morphiae, disulphatem chiniae aliaque salia alcaloidum.

CHINIA.

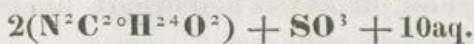
$N^2 C^{20} H^{24} O^2.$

Хининъ.

Materia alcaloides peculiaris, quae in cortice omnium einchonae specierum, imprimis vero cinchonae cordifoliae (cortice cinchonae flavo seu regio) sat co-

piosa occurrit. Methodus illam obtinendi primo a PELLETIER et CAVENTOU anno 1820 publici juris facta fuit. Chinia cum acidis salia constituit; acido sulphurico duplici modo jungitur, et refert: Disulphatem (Subsulphatem) Chiniae — ex 2 at. Chiniae et 1 at. acidi sulphurici, nec non Sulphatem Chiniae, ex pari atomorum numero utriusque constantem. *Usualis est:*

DISULPHAS CHINIÆ.

SULPHAS CHININI.

Сърнокислый Хининъ.

R. Corticis Cinchonæ cordifoliæ libras quatuor,
Acidi Hydrochlorici officinalis uncias tres,
Aquæ communis libras quadraginta quinque,
Calcariae causticæ uncias quatuor cum dimidia.

Corticem cinchonæ contusum coque cum acidi hydrochlorici uncia et aquæ libris quindecim; liquorem limpidum effunde, et residuum binis adhuc vicibus cum pari aquæ et acidi quantitate decoque. Decoctis simul mixtis, et calefactis adjice calcariam, duabus aquæ fervidæ libris antea dilutam; præcipitatum inde exortum, chiniam cum partibus calcareis continens, sæpius adfusa aqua elue, super linteum expande et, fortiter compressum, leni calore exsicca; tum alcohole purissimo (pond. specif. = 0,83) fervente chiniam extrahe; quod cum novis alcoholis quantitatibus quinquies aut sexies iterabis, donec a præcipitato calcareo omnis chinia absumatur. Liquorem per chartam cola; alcohol distillatione elice; residuum fusco-rubescens, resinosum, est *Chinia impura*; hanc solve in aqua destillata fervida, cui acidi sulphurici officinalis $\frac{x}{xv}$ pars prius addita fuit, et adjectis

Carbonis animalis (ossium) pulverati partibus
triginta,
ad ebullitionem calefac, atque liquorem adhuc fervidum
per chartam cola, ex quo frige facto crystalli Disulphatis
Chiniæ surgent.

Si carbo nimium acidi sulphurici absumeret, et eo
ipso chiniam, in liquore etiamsi fervido dejiceret, tan-
tillum acidi esset addendum, antequam liquor coletur;
necesse est enim, ut charta heliotropio tincta ab eodem
leviter tantummodo rubescat.

Crystalli Disulphatis Chiniæ, dicto modo obtentæ,
necdum ex toto puræ et albæ sunt; ut tales fiant, ite-
rum in aqua leviter acido sulphurico acidulata solven-
dæ, et carbonis animalis auxilio depurandæ sunt. Re-
siduum liquidi, quod ultra in crystallos cogi nequit,
ammonia liquida resolvendum est, et Chinia dejecta
denuo in disulphatem explicato modo convertenda. In va-
sis probe clausis, a luminis accessu muniendis, servetur.

Q. Crystallos sistit aciculares, albas, odoris exper-
tes, saporis amari. Aquæ ad $+ 12^{\circ}$ R. temperatæ 740
partes, bullientis vero 30 necessariae sunt ad solutio-
nem; pars Disulphatis Chiniæ solvitur in alcoholis pu-
rissimi frigidi 80 partibus, in fervido autem multo co-
piosius. Aëri expositus fatiscit, partem aquæ crystalli-
sationis amittendo. Centenarius constat ex: chiniae 71,66;
acidi sulphurici 8,73; aquæ 19,61.

Sæpe adulteratur saccharo, gummi, amylo, sulphate
vel acetate calcariae, nec non steatino. Saccharum
detegitur, sal suspectum in aqua solvendo, et chiniam
potassa liquida præcipitando, quo sapor emergit dul-
cis, si saccharum fuerat admixtum. Gummi et amyllum
innotescunt sal in alcohole purissimo digerendo: Di-
sulphas Chiniæ solvitur, heterogenea autem manent.

Sulphas et acetas calcariæ sale combusto præbent residuum. Steatinum dignoscitur, si sal leni exponatur calori, ex quo materia animalis diffluit, Disulphate Chinæ manente; vel etiam si in acido sulphurico diluto solvatur, quo steatinum habetur residuum. Si salicinum eidem esset substitutum, hoc eo patet, quod salicinum ab acido sulphurico rufetur, Disulphas Chinæ vero colorem non mutet.

V. Tonica; in plexum hepatico-splenicum, totumque nervorum systema agens; antifebrilis præstantissima; antiperiodica.

U. Præparatum hoc, quod duobus abhinc decenniis, usui medico dicatum fuit, iisdem ferme morbis convenit, ac cortex cinchonæ; quum vero exiguæ molis sit, nam vix decimam partem corticis constituit, a ventriculo commodius fertur, hinc sæpissime ejus loco adhibetur. Nihil tamen secius cautelarum et contraindicationum, sub Cinchonæ rubrica uberius expositarum, memores esse oportet medentes, validum hocce remedium in usum vocaturos.

D. Grana duo, tria, quatuor, pro dosi, vix cessante stadio caloris porriguntur, ita quidem, ut ter quaterve per nycthemeron, usque ad sequentis paroxysmi horam, talis dosis exhibeatur.

CHLORUM.

Cl.

Хлоръ.

Chlorum, quod anno 1774 a SCHEELE primo detectum fuit, ab eodem Acidum Muriaticum dephlogisticatum nuncupabatur; serius a BERTHOLETTO nomine Acidi Oxymuriatici designatum est; tandem vero anno 1810 a Celeb. DAVY, qui inter elementa illud retulit, Chlo-

rum seu Chlorinum fuit appellatum. *Usualia sunt:* 1) Chlorum; 2) Aqua Chlori; 3) Vapores Chlori.

CHLORUM.

GAS OXYMURIATICUM.

Rz. Chloridi Sodii partes sexdecim,
Binoxydi Mangani partes undecim cum dimidia,
Acidi Sulphurici officinalis partes triginta duas
cum dimidia,
Aquaë partes sexdecim.

Chloridum sodii et binoxydum mangani, in pulverem tenuem redacta et probe mixta, immitte retortæ vel cucurbitæ vitreæ tam amplæ, ut capacitatem suam sexies vel octies molem contentorum superet; his superfunde acidum, aqua prius dilutum et refrigeratum. Collum retortæ vel cucurbitæ, tubo vitreo incurvato munitum, hermetice obtura, et initio absque ullo caloris augmento, sub finem vero balneum arenæ, cui retorta vel cucurbita insidet, calefaciendo, gas super aquam calidam, vel super solutionem saturatam chloridi sodii in balneo pneumatico in lagenis probe obturandis collige. Eliciendo gas occupatus spongiam marinam humefactam ori et naribus habeat præfixam, ne vapores inspirati noxam pulmonibus inducant.

Q. Solita aëris temperie et atmosphæræ pressione est gas coloris flavi virescentis, ponderis specifici = 2,470, si aërem atmosphæricum = 1 ponas. Secundum experimenta FARADAY, in liquidum densatur, si ad temperaturam + 12° R. pressioni quatuor atmosphæris æquiparandæ subjiatur. Nec respirationi, nec combustioni sustentandæ aptum est; odoris peculiaris ingrati; parva quantitate inspiratum excitat tussim, quam haud raro hæmoptysis subsequitur, phthisi ansam præ-

bens. Pro antidoto Chlori habentur vapores aquei protinus inspirandi. Centum pollices cubici Chlori, teste DAVY, pondus habent 77 gr. Troy - W. vel ferme 80 granorum med. Norimb.

U. Ad conficienda quædam præparata chemico-pharmaceutica adhibetur.

AQUA CHLORI.

AQUA OXYMURIATICA; ACIDUM OXYMURIATICUM.

Chlorum elice modo supra dicto, et retortæ vel cucurbitæ collum apparatusi Woulfeano lege artis junge. Lagenas ad $\frac{2}{3}$ aqua destillata imple; tubi communicantes in aquam sint immersi; lagena prima munita sit tubo securitatis, parimodo in aquam merso; lagena ultima ope tubi vitrei communicet cum vase, solutionem hydratis calcaris (lac calcis) continente, ut, quod Chlori nimium est, ibidem absorbeatur. Ad properandam absorptionem lagenæ aqua vel nive frigefaciendæ sunt. Ad communem temperaturam aqua binas Chlori mensuras recipit. Sexdecim uncis chloridi sodii largiuntur 5000 pollices cubicos Chlori, hinc sufficiunt saturandis 2500 pollicibus cubicis aquæ, vel circiter 100 libris.

Q. Coloris est pallide flavescentis, tantillum virescentis; odoris ingrati, Chloro similis. Colores vegetabiles demit, et Chlori ad instar fœtorem tollit. Hydrogenium absumit plerisque corporibus organicis, illo abundantibus, et mutatur in acidum hydrochloricum; hinc cave misceas illud cum syrupis compositis, extractis et mucilaginosi. Servanda est Aqua Chlori in lagenis opacis, vel in loco obseuro et frigidiusculo, nam potentia lucis solaris discidium fert: Chlorum jungitur hydrogenio aquæ, et mutatur in acidum hydrochloricum, quod solutum manet, oxygenio avolante.

Ad indagandam quantitatem Chlori aqua soluti, auctore DUFLOS, sic procedendum: chloridum barii solvitur in decem partibus aquæ, gase acido sulphureo (spiritu sulphuris per campanam) saturatæ. Hujusmodi solutio tamdiu adfunditur Aquæ Chlori disquirendæ, donec odor illius prorsus evanescat, et liquor turbari cesset. Sulphas barytæ, qua præcipitatum obtentus, in filtro aqua destillata lavatur, et dein siccatur; 20 grana hujus præcipitati sicci designant 6 grana Chlori, vel si mavis, septem cum dimidio pollices cubicos ejusdem.

V. Stimulans; antiseptica.

U. Adhibetur in iisdem fere casibus, ac acidum hydrochloricum, scilicet in morbis putridis et gangræna. In feбри, sic dicta, nervosa et typho abdominali, a nonnullis magni æstimatur; sed quum Aqua Chlori, si diutius servata, vel si cum mucilaginosi et syrupis præscripta fuerit, partim resolvatur in acidum hydrochloricum: multa pars virtutis hujusce salutaris acido potius in acceptis referenda videtur. Ingreditur gargarismata, anginæ gangrænosæ adcommoda; inservit lotionibus, quæ ad tollendum fœtorem ulcerum efficacia sunt.

D. Gutte 15 ad 20 vel 30, bis in die, cum aqua destillata exhibentur adulto; vel drachmæ duæ tresve, ad unciam, cum semuncia sacchari unciis octo aquæ destillatæ adduntur, cujus misturæ quavis hora cochlear mensale propinatur.

VAPORES CHLORI.

R̄: Chloridi Sodii uncias decem,
Binoxydi Mangani uncias quatuor,
Acidi Sulphurici officinalis,
Aquæ communis, utriusque uncias octo.

Chloridum sodii cum binoxydo mangani et aqua in vase vitreo aut fictili misce, et subinde acidum sulphuricum adfunde.

Suffumigatio hæc, a GUYTON MORVEAU proposita, efficaciter adversus effluvia putrida potest; num vero habito respectu ad morbos epidemicos famam, qua gaudet, jure promerita sit, valde dubitamus, quum nec in febris flava, quæ a. 1828 ad Fretum Herculeum invaluit, nec in cholera morbo, nuperrime in Europa sæviente, virtutem ullam antimiasmaticam manifestaverit. Vapores Chlori adhibentur imprimis ad purificandas vestes et merces, quibus contagium inhærere creditur, uti etiam ad corrigendum aërem in valetudinariis, carceribus et navibus. Quum autem Chlori Vapores, si inspirati fuerint, magnum adferant sanitati detrimentum, suffumigatio hujusmodi, nonnisi remotis antea ægrotis, in conclavi quolibet est suscipienda. Quantitas vaporum in præcedenti formula, e decem unciis chloridi sodii elicienda, æquatur 3600 pollicibus cubicis Chlori, illaque sufficiens censenda est ad purificandum conclave, quod 6 arschin altum, 5 arschin latum et 10 arschin longum foret, ideoque 300 arschin cubicorum capax esset. Generatim scire licet, mensuram unam (capacitate) Vaporum Chlori sufficere ad dissipandum quodvis effluviu putridum in 1800 mensuris (capacitate) aëris corrupti. Remotis itaque ægrotis, clausis fenestris ac portis, vas emittens vapores in medio collocandum. Conclave maneat clausum per duarum horarum spatium, quo elapso, vas auferendum, cunctaque aperienda, ut perflatus accedat.

CREOSOTUM.

$C^{15}H^{10}O^4$.

Креозолъ.

Liquor æthereo-oleosus, coloris expers, recentissimis temporibus a REICHENBACH detectus, et ab eodem Creosotum (ex Græco *κρέας* caro, et *σώζω* conservo) nuncupatus, quum principium hocce, quo fumus, acidum pyrolignosum et pix liquida scatent, conservandis carnibus maxime idoneum sit. Modus illud parandi sequens est:

Pix liquida (e ligno fagi, minime vero e pini speciebus obtenta) tamdiu destillatione tractatur, donec residuum spissitudinem picis Burgundicæ acquirat (ut e centum partibus picis liquidæ 40 remaneant); dum autem vapores pallide flavescentes (paraffinum indicantes) prodire incipiunt, operatio protinus sistenda; in excipulo conspicua fiunt duo strata, supremum et infimum, medio liquore aquoso divisa. Stratum supremum abundat eupione; liquor aquosus medius scatet acidis; stratum vero infimum multum Creosoti, paraffino et picamaro juncti, continet. Stratum infimum a supernatantibus, quæ rejicienda sunt, sedulo separatur ac, leniter calefactum et agitatum, carbonate potassæ saturatur.

Liquore frigefacto, oleum ponderosum, a solutione salina separatum, *secundæ destillationi* subjicitur, nunquam tamen ad siccitatem usque. Destillatum initio prodiens, interdum aquæ supernatat, quod eupion abundare testatur, quapropter tamdiu rejicitur, donec aqua gravius et fundum excipuli petens productum oblineatur, quod, destillatione finita, potassa liquida (pond. spec. 1, 12) solvitur. Pars producti insolubilis est, et liquori supernatat, quæ, ut heterogenea continens, abjicitur. Solutio alcalina in vase aperto sensim calefit,

donec ferveat, quo fuscum induit colorem, oxygenium absorbendo. Liquore frigefacto, Creosotum (impurum), addito acido sulphurico diluto, liberatur, quod separatim, et potassæ liquidæ aliquantulum excedenti junctum, cum aqua ex retorta vitrea *tertiæ destillationi* subditur. Aqua initio prodiens, et paucillum Creosoti continens, iteratis vicibus ex excipulo in retortam, jacturæ præcavendæ gratia, refundenda est. Liquore diutius fervente, calor enim 100° excedere potest, operatio tandem sistenda est. In retorta manent: difficiliter destillatu picamarum, sulphas et acetas potassæ, nec non materia fusca. Creosotum (impurum) in excipulo obtentum, et ab aqua separatim, iterum potassa liquida solvitur; oleum supernatans rejicitur. Solutio alcalina iterum in vase aperto fervescit, et dein refrigeratur. Addito denuo acido sulphurico diluto, aliquantulum excedente, Creosotum liberatum iteratis vicibus aqua frigida tamdiu abluitur, donec acidi vestigia evanescant, atque *quartæ* jam cum aqua ex retorta vitrea *destillationi* submittitur, dein iterum potassa liquida solvitur. Si operationes modo dictæ ex voto processerint, Creosotum potassæ liquidæ ex toto jungitur, et nullum eupion amplius secernitur, neque calori expositum fusco tingitur colore, sed leviter tantum rubescit. Sin secus, adhuc *quinto* et *sexto* potassa liquida solvendum et destillatione purificandum est. Tandem Creosotum, potassa liquida solutum, addito acido phosphorico liberatur, probe lavatur et, cum aqua ex retorta vitrea destillatum, elicitor purum. Hic obiter notandum, retortam, sub indicatis operationibus, nunquam profundius ipso fluido in ea contento in balneum arenæ immergendam, eamque in parte superiori accurate panno crasso et villosa obtegendam esse, ne Creosoti

vapores intempestive densentur, priusquam retortæ col-
lum attingant. Servandum est in lagenis probe clau-
sis, charta nigra obductis.

Creosotum censetur esse principium, cujus ope
cadavera condita veterum Ægyptiorum, nomine Mumia-
rum nota, tot seculorum discrimini exposita, ad hoc
usque tempus sarta tectaque remansere. Compertum
est etenim, corpora mortuorum in Ægypto, substantiis
bituminosis impleta, aucto calori exposita fuisse (quod
combusta in hisce cadaveribus membra testantur); hoc
modo Creosotum fuisse generatum, vero videtur simil-
limum. Experimentis a CORMACK institutis probatum
est, carnes esculentas, solutioni illius (Creosoti pars,
aquæ partes 100) per 12 horas, vel duo nycthemera
immersas, et dein calore solis vel ignis siccatas, diu-
tissime servari posse. Secundum quosdam virtus hæ-
mostatica *Aquæ Binelli* huic principio in acceptis est
referenda. Plantæ aqua Creosoti irrigatæ fatiscunt, pis-
ces insectaque eidem immersa brevi intereunt.

Q. Spissitudinis est oleosæ, pellucidum, coloris
expers; odoris peculiaris, fumum vel carnes suffitas
redolentis, qui tamen, habita ratione variarum picis
specierum, e quibus elicitur, aliquantulum varius esse
solet; saporis urentis, sub finem dulcescentis. Pond.
specif. = 1,037. Effervescit ad + 162° R., non con-
gelatur ad — 22°. In aëre libero ardet flamma vivida,
multum fumi emittendo. Jungitur aquæ duplici pro-
portione: vel pars Creosoti in 400 aquæ partibus sol-
vitur; vel 10 aquæ in 100 Creosoti diffunduntur. Alco-
hol, æther, sulphuretum carbonei, eupion, petroleum,
acidum aceticum et alcalia quavis proportione illud re-
cipiunt. Nec alcalium, nec acidorum potentiam mani-
festat. Adulteratur oleo picis ponderoso, sæpius recti-

ficato, ex pice pini obtento; fraus facilis est detectu: Creosotum solvitur in acido acético et potassa liquida, oleum vero remanet immutatum.

V. Stimulans; narcotica. Vis ejus albumen coagulandi, notatu dignissima est, utpote cui virtus antiseptica et hæmostatica debetur.

U. Inter remedia, quæ ad sistendum vomitum propinantur, nullum esse valentius hocce, testantur ELLIOTSON, T. THOMSON, BODINGTON, imprimis dum malum a nervorum debilitate, non autem a vitio ventriculi originem repetit; feminis hystericis, quin imo ipsis gravidis, absque noxa dari potest; inhibetur vero strenue gastritide suspicata. In lotii secretionem incerto modo agit, quam interdum minuit, interdum vero auget; secretæ tamen urinæ, terebinthinæ ad instar, odorem sibi proprium impertitur. Multi virtutem ejus in cancre aperto salutarem experti sunt; multi vero contraria referunt. In pernione recenti vel exulcerato utile est remedium; quem in sinem vel aqua solutum, vel cum oleo olivarum (guttæ 5—10 ad unciam olei) forma linimenti adhibetur; hoc modo applicatum etiam prodesse dicitur in mammarum excoriatione. Ad curanda ulcera scrofulosa, phagedænica et venerea, uti quoque ad sedandam gingivarum irritationem, ex prægresso mercurialium usu, aqua Creosoti efficax esse fertur, vel penicillo partibus adfectis admota, vel forma lotionis aut collutorii cum quolibet liquido mucilaginoso. Valet ad sistendum e vasis capillaribus sanguinis stillicidium; in vulneribus autem, per primam intentionem curandis, linteam Creosoto madidum, hæmorrhagia silente, protinus amovendum, ne inflammationi adhæsivæ obstaculo sit. Quoad vim illius in cohibendo e vasis majoribus sanguinis fluxu, multorum opiniones hucus-

que discrepant. In menorrhagia aqua Creosoti dilu-
tior, injectionis modo adhibita, profuisse visa est. Lau-
datur in odontalgia a carie dentis orta; priusquam ve-
ro remedium applicetur, ipsa dolorifici dentis cavitas
sedulo purganda et siccanda est, partesque vicinae gos-
sypio vel linteo muniendæ, ne affluens saliva in den-
tis cavitatem irruat, tum demum tenuioris penicilli ope,
Creosoti puri gutta una alterave in dentem corrosum
immittitur, isque gossypio impletur, cavendo, ne linguæ,
buccis et labris noxa inferatur. Dum odontalgia rheu-
maticæ indolis est, testante FREMANGER, juvat colluto-
rium ex quatuor guttis Creosoti puri et duabus aquæ
destillatæ unciis compositum.

D. Porrigitur aqua solutum, vel mucilaginoso li-
quido exceptum, vel forma pilularum cum quovis ex-
tracto, a gutta, ad duas, vel tres, caute dosin augendo
ad sex guttas, bis vel ter in die.

CUPRUM.

Cu.

Медъ.

Cupri mineræ frequentissimæ sunt: oxydum, chlo-
ridum, sulphuretum, sulphas, phosphas, carbonas, nec
non arsenias ejusdem; invenitur etiam nativum. In
Rossia exstant Cupri fodinæ in Nertschinsk, alpibus
Uralensibus et Altaicis, præprimis vero (magnis glebis)
in Werchoturk. Occurrit præterea sat copiosum in
variis regionibus Europæ et Americæ. Ad obtinendum
metallum mineræ ustulantur, dein addito carbone igni
intensiori funduntur. *Usuales sunt:* 1) Sulphas Cupri crystallisatus;
2) Sulphas C. biammoniatas; 3) Acetas C. crystallisatus.

Q. Coloris est rubidi, nitore insigni præditum,
durum, sonorum, laminatum resilit, in fila ductile, in

bracteas tenuissimas extendi potest, et tunc colore e rubro flavescente insignitur. Pond. spec. = 8,87. Non nisi igne candente, scilicet ad 27° WEDGWOOD, vel circiter ad 850° R. funditur, qui caloris gradus inter fusionis punctum argenti et auri medius est; calore magis adaucto in vapores abit. Aëri humido diu expositum crusta virescente obducitur, quæ carbonas cupri est. Igne rubente calefactum suboxydo tegitur. Cuprum dum purum est, in acido nitrico ex toto solvitur; solutio hujusmodi nec addito acido sulphurico nec quolibet chlorido solubili turbatur, et adfusa ammonia liquida coloris fit cæsii intensioris, nullum dejiendo sedimentum. Si in solutionem nitratis cupri lamina ferrea immergatur, omne Cuprum forma pulveris deji-citur, qui prius acido sulphurico diluto, dein aqua probe ablutus, et igne fusus, refert Cuprum ex toto purum.

V. Cuprum metallicum, non oxydatum, vitæ animalis non tam est infestum, ut passim creditur. TOM THOMSON vidit duos infantes, quorum uterque monetam cupream minorem deglutiverat; hac forma metallum apud unum per duos, apud alterum vero per sex menses in intestinis remanserat, quin ullum sanitati detrimentum attulerit. Quum vero Cuprum ex quolibet acido, etiamsi vegetabili, imprimis dum pulveratum est, oxydari et formam salis assumere aptissimum sit, haud raro venenum fit, si deglutitum fuerit. Symptomatum series hoc in casu plerumque sequens est: sapor fit stypticus, æruginosus, vix in ore et lingua delebilis; insequitur cibi fastidium, nausea et vomitus; accedunt dolores modo regionem epigastricam, modo abdomen, modo pectus adficientes; serius insinuat agrypnia cum continua animi agitatione; ægri tandem, sub labentium virium signis, deliramenta loquuntur, et con-

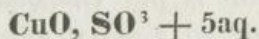
vulsionibus exeruciantur, quæ interdum, exorta paralyti, hemiplegia vel etiam apoplexia, vitam funditus evertunt. Aliquando observatur etiam exanthema lepræ simillimum. Antidota sunt: albumen, nec non subphosphas sodæ, quoniam subphosphas cupri insolubilis est.

Dum Cuprum in liquido quolibet suspecto detegendum est, sequenti modo procedendum: liquidum coquatur cum aceto destillato, dein per chartam coletur, quo Cuprum a partibus vegetabilibus et animalibus separatur. Hoc facto per illud transmittatur gas hydrogenium sulphuratum; præcipitatum exortum (bisulphuretum cupri) sicceatur, et in tubulo vitreo comburatur; combusto addantur aliquot guttæ acidi sulphurici, et sulphas cupri exorietur, qui, aqua uberius adfusa, diluendus est; si in solutionem sulphatis cupri lamina ferrea nitens immergatur, Cuprum metalli instar illi adhærebit. Vel, si in solutionem sulphatis cupri ammonia liquida exuberans instilletur, color solutionis læte cæruleus Cuprum prodit. Vel etiam: si solutioni sulphatis cupri gutta una alterave borussiatæ potassæ ferrosi, aqua soluti, instilletur, mox dejicitur præcipitatum fuscum (cyanidum ferri et cupri).

U. Est Cuprum consueta vasorum materia, in quibus alia, atque alia, tum medicamenta, tum alimenta ac potulenta, parantur, coquuntur, adservantur; hæc culinæ suppelles, nisi rite stanno obducatur, labem contentis communicat, et perniciosa fit. Dum liquida diutius in vasis cupreis aut æneis aëri exponuntur, crustam tenuem virescentem in superficie exhibent; hæc carbonas cupri est; si autem liquidum acetum continet, acetas cupri generatur. Solent coqui interdum ad impertiendum variis leguminibus lætum viridemque colorem, monetam cupream inter coquendum adjicere: quam

perniciosum hoc sit, sponte patet. Præstat in laboratorio pharmaceutico ad paranda imprimis extracta, vasis e stanno puro confectis uti.

SULPHAS CUPRI CRYSTALLISATUS.

VITRIOLUM CÆRULEUM.

Сърнокислая окись мѣди; Мѣдный купоросъ.

Venalis plerumque educitur ex sulphureto cupri nativo; quem in finem mineræ aëri humido diutius exponuntur, dein elixantur et in crystallos coguntur. Quum Sulphas Cupri, hoc vel alio modo in officinis chemicis obtentus, sæpe inquinatus obveniat, sequenti modo parari potest:

R. Ramentorum Cupri quantum vis.

In vase aperto consperge per vices acido sulphurico diluto, et totum tamdiu libero aëris accessui expositum linque, donec omne metallum corrosum sit. Massam salinam in acido sulphurico diluto solve, et ad crystallisationis punctum evapora.

Q. Crystalli plerumque sunt prismata hexagona, coloris cærulei, et aëri expositæ fatiscunt. Pond. spec. = 2,2. Saporis est adstringentis, nauseosi, metallici; tincturam heliotropii rufat. Nonnisi ad 200° R. omni aqua crystallisationis orbatur, calore autem intensiori discidium fert, oxydo cupri residuo. Sulphas Cupri crystallisatus solvitur in duabus partibus aquæ bullientis, et quatuor aquæ frigidæ. In alcohole non solvitur. Centenarius salis crystallisati constat ex: oxydi cupri 31,8; acidi sulphurici 32,14; aquæ 36,06. Venalis disquirendus est, utrum ferro vel zincu inquinatus sit. Solvatur in ammonia liquida; si ferrum continet, hoc

erit residuum. Zincum innotescit, si Sulphas Cupri venalis in aqua solvatur, et per solutionem aliquantum acidulatam gas hydrogenium sulphuratum, quousque præcipitatum appareat, transmittatur; liquidum, a sedimento separatum et per chartam colatum, sulphatem zinci continebit, si zincum admixtum erat.

Insociabilis est Sulphas Cupri salibus sequentibus: carbonatibus alcalinis et ipsis alcalibus; biberati et subphosphati sodæ; acetati ammonia, nec non acetati et subacetati plumbi; præterea acetati ferri; nitrati argenti; bichlorido hydrargyri; chlorido calcii; tartrati potassæ, et generatim associari nequit infusis et tincturis vegetabilibus, principio adstringente pollentibus.

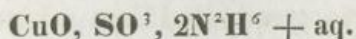
V. Emetica; adstringens; hæmostatica.

U. In angina membranacea (Croup), octava grani pars omni quadrante horæ infanti annum, ad septem annos nato, vomitus eiendi et membranæ spuria educendæ causa propinatur; ne tamen plus, quam grana duo consumat. Opio potionatis grana decem, duabus aquæ unciis soluta, forma haustus emetici, porrigi solent.

Extrinsecus virtute stimulante prodest in ulceribus torpidis et impuris, forma unguenti aut solutionis. Qua escharoticum adhibetur ad corrodendas excrescentias fungosas. Splenia, solutione Sulphatis Cupri madafacta, vi qua pollent styptica, in epistaxi et aliis hæmorrhagiis utilia sunt. Ingreditur etiam collyria, quæ in ophthalmiis chronicis, purulentis, non sunt despicatui habenda.

D. Infantibus ab $\frac{1}{8}$ ad $\frac{1}{4}$ grani, sæpius in die, scopo emetico; adultis a grano ad grana decem. Extrinsecus: grana duo, vel quatuor, ad aquæ unciam.

SULPHAS CUPRI BIAMMONIATUS.

CUPRUM AMMONIACALE.

R. Sulphatis Cupri quantum vis,
Ammoniaë liquidæ concentratæ quantum opus
sit.

Sulphatem cupri in pulverem tenuem contere, et in ammonia liquida solve. Liquorem per chartam colatum vasi amplo immitte, eique æqualem mensuram alcoholis purissimi superfunde. Vas obturatum sepone per hebdomadam, dein absumpto alcohole crystallos collectas inter chartam bibulam exsicca, et in vase vitreo probe obturando serva.

Q. Prismata sistit tetragona, rhomboëdra, coloris lacte cærulei; saporis ingrati, metallici; alcalium indolem manifestat. Aëri si exponatur discidium patitur, ammonia avolat, et oxydum cupri, attracto acido carbonico, in carbonatem cupri abit; hinc colorem induit virescentem. Solvitur in aquæ parte cum dimidia. In alcohole non solvitur. Centenarius constat ex: ammonia 27,92; oxydi cupri 32,2; acidi sulphurici 32,58; aquæ 7,3.

V. Irritans; adstringens; antispasmodica.

U. Interno usu profuisse fertur in epilepsia, chorea, aliisque spasmodicis morbis. Celeberrimus CULLEN docet, remedium hoc nunquam ultra mensem esse continuandum. Extrinsicus solutionis forma cum successu ulceribus flaccidis admovetur; collyria quoque, ophthalmiis chronicis idonea ingreditur.

D. A quarta grani parte ad grana tria vel quatuor, dosin sensim augendo, bis in die, datur adulto, pilularum forma. Pro solutione, extrinsicus ulceribus ad-

movenda, granum, vel quatuor, in aquæ uncia solvuntur. Pro collyrio grani dimidium ad integrum, ad unciam liquidi.

ACETAS CUPRI CRYSTALLISATUS.

$\text{CuO}, \bar{\text{A}} + \text{aq.}$

ÆRUGO CRYSTALLISATA.

Уксуснокислая окись мѣди.

R̄. Æruginis venalis quantum vis,
Aceti destillati quantum opus ad solutionem.

Liquorem per chartam colatum in crystallos coge, quas exsicca, et in vase obturato serva.

Nisi Ærugo præsto foret, parari etiam potest sequenti modo:

R̄. Sulphatis Cupri crystallisati uncias sex cum dimidia,

Acetatis Plumbi crystallisati uncias novem et drachmas septem.

Utrumque sal sufficienti aqua solve, et solutiones miscce. Liquorem colatum in crystallos coge.

ÆRUGO seu **VRIDE ÆRIS** (*Ярь мѣди*), artis productum est, ex acido acetico et oxydo cupri, varia proportione junctis. *Ærugo cærulescens* paratur in regionibus viniferis; quem in finem laminæ cupri calefactæ vinaceis, fermentationem acidam subintrantibus, cooperiuntur, et per mensem et ultra corrodendæ relinquuntur. Ærugo derasa cum aceto in massam pultaceam conteritur, et variis compressa formis venum datur. Est hujusmodi Ærugo plerumque *Disacetas Cupri* = $(\text{CO})^2 \bar{\text{A}} + 6\text{aq.}$ Centenarius illius constare dicitur ex: oxydi cupri 43,34; acidi acetici 27,45; aquæ 29,21. *Ærugo virescens* obtinetur, dum laminæ cupri, pannis aceto madidis tectæ, aëri exponuntur.

Hujusmodi Æruginis species continet acetatem cum disacetate et trisacetate cupri varia proportione mixtos.

Q. Acetas Cupri crystallisatus sistit prismata rhomboëdra obliqua, pellucida, coloris viridis intensioris; saporis est ingrati, metallici. Solvitur in 13 temperatæ et 5 bullientis aquæ partibus; solvitur parimodo in alcohole. Centenarius salis neutri constat ex: oxydi cupri 40; acidi acetici 51; aquæ 9 partibus.

V. Adstringens; escharotica.

U. Intus raro exhibetur, nec est commendandus usus illius. Extrinsecus forma solutionis ulceribus atonicis superdatur. Ingreditur quoque collyria, blepharophthalmiæ chronicæ purulentæ aliisque adcommoda.

D. Pro solutione extrinsecus admovenda, granum, vel duo, ad unciam liquidi; pro collyrio eadem quantitas in quatuor unciis solvitur.

FERRUM.

Fe.

Железо.

Ferrum raro invenitur nativum, sed plerumque oxydatum et minerarum forma, unde eliquatur crudum (Ferrum fusum, *Чугунъ*), quod ulteriori tractatione in Ferrum ductile, imo etiam in chalybem convertitur. In vegetabilibus et animalibus ejusdem vestigia non desunt. *Usualia sunt:* 1) Ferrum limatum; 2) F. pulveratum; 3) Oxydo-Sesquioxydum Ferri; 4) Sesquioxydum F.; 5) Hydras Sesquioxidi F.; 6) Carbonas F. cum Hydrate sesquioxidi; 7) Chloridum F. crystallisatum; 8) Sesquichloridum F.; 9) Hydrochloras Ammoniæ ferrosus; 10) Sulphas F. crystallisatus; 11) Sulphuretum F.; 12) Jodidum F.; 13) Cyanidum F. et Potassii; 14) Sesquicyanidum F. cum Cyanido Potassii; 15) Cyanido-Sesquicyanidum F.; 16) Tartras F. et Potassæ; 17) Carbonas F. mellitus (quem videsis in parte tertia).

Q. Coloris est ex cinereo albescens, nitore insigni præditum; durissimum omnium metallorum; per-